

Sygn. akt III AUa 47/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lipca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Krystian Serzysko
Sędziowie:	SSA Monika Kowalska SSA Agata Pyjas - Luty (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Renata Tyrka

po rozpoznaniu w dniu 25 lipca 2013 r. w Krakowie

sprawy z wniosku **S. H.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.**

o emeryturę

na skutek apelacji wnioskodawcy S. H.

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach Wydziału V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 19 listopada 2012 r. sygn. akt V U 803/12

o d d a l a apelację.

Sygn. akt III AUa 47/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 19 listopada 2012 roku Sąd Okręgowy w Kielcach oddalił odwołanie S. H. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K. z dnia 12 czerwca 2012 roku, którą odmówiono wnioskodawcy przyznania emerytury.

Sąd I instancji ustalił, że wnioskodawca, urodzony w dniu (...), w okresie od 2 maja 1970 roku do 14 lipca 1987 roku był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Gminnej Spółdzielni (...) w J. na stanowisku ślusarz – mechanik w warsztacie usługowym, na stanowisku pełniącego obowiązki kierownika warsztatu od 1 lipca do 17 sierpnia 1979 roku, a następnie ponownie na stanowisku ślusarza – mechanika. W dniu 19 marca 1982 roku ukończył podstawowy kurs spawania elektrycznego, zaś w dniu 14 listopada 1997 roku podstawowy kurs spawania metodą MAG. W dniu 1 czerwca 2012 roku złożył wniosek o emeryturę. Ogólny staż ubezpieczeniowy skarżącego przypadający na dzień 1 stycznia 1999 roku wynosi 25 lat.

Na podstawie zgromadzonych w aktach osobowych dokumentów oraz zeznań świadków Sąd Okręgowy stwierdził, że do obowiązków pracowniczych wnioskodawcy w ww. okresie zatrudnienia na stanowisku ślusarza – mechanika należało wykonywanie prac spawalniczych, prac ślusarskich polegających na rozrysowaniu elementu na papierze, przygotowaniu metalu poprzez cięcie go palnikiem, bądź piłą mechaniczną, a także wykonywanie innych zleconych czynności, na przykład związanych z załadunkiem i skręcaniem regałów. Prace spawalnicze zajmowały mu około 5 - 6 godzin dziennie.

W tym stanie rzeczy Sąd I instancji, wskazując na treść art. 184 ust. 1, art. 27 i art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z dnia 18 lutego 1983 roku Nr 43, poz. 8 ze zm.) uznaje, że wnioskodawca nie spełnia przesłanek niezbędnych do nabycia prawa do wcześniejszej emerytury, gdy nie wykazał 15 – letniego okresu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Analiza akt osobowych skarżonego oraz zeznań świadków prowadzi do wniosku, iż w spornym okresie zatrudnienia w Gminnej Spółdzielni (...) w J. nie wykonywał prac spawalniczych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, jak tego wymaga § 2 ust. 1 powyższego wyżej rozporządzenia. Spawanie należy do jego obowiązków, jednak nie było jednym podejmowanym przez niego zajęciem. Konkludując Sąd Okręgowy przyjmuje, że złożone przez wnioskodawcę odwołanie od decyzji organu rentowego nie jest uzasadnione i podlega oddaleniu na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł wnioskodawca. Zarzucił naruszenie prawa materialnego poprzez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a w szczególności § 1 ust. 1 i § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze; niewyjaśnienie wszystkich okoliczności sprawy, w szczególności jaki jest wymiar czasu pracy na stanowisku spawacza; sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału poprzez przyjęcie, że nie legitymuje się stażem pracy w szczególnych warunkach w wymiarze wymaganych 15 lat; brak w uzasadnieniu wyroku merytorycznej oceny wszystkich podniesionych przez niego okoliczności wynikających z dokumentów, co skutkowało naruszeniem art. 328 § 2 k.p.c. oraz naruszenie prawa procesowego, to jest art. 233 k.p.c. poprzez zbyt dowolną ocenę zebranego materiału dowodowego i niedostateczne wyjaśnienie sprawy. W oparciu o tak sformułowane zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i przyznanie mu prawa do emerytury, ewentualnie uchylenie tego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu apelacji podniósł, iż organ rentowy jako udowodniony uznał okres wykonywania przez niego pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 10 lat, 11 miesięcy i 27 dni, odmawiając zaliczenia jako pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od dnia 1 kwietnia 1982 roku do dnia 14 lipca 1987 roku w Gminnej Spółdzielni (...) w J., gdzie po odbytych kursie wykonywał prace przy spawaniu przez okres 5 lat, 3 miesięcy i 13 dni. Sąd Okręgowy, opierając się na zeznaniach świadków, przyjął, że w spornym okresie zatrudnienia prace spawalnicze zajmowały mu około 5 - 6 godzin dziennie, zaś pozostały czas pracy przeznaczał na inne prace, takie jak prace ślusarskie i przygotowawcze. Sąd I instancji nie wyjaśnił jednak, jaki wymiar czasu pracy obowiązywał pracowników na stanowisku spawacza i czy pracownik wykonujący prace przy spawaniu czynności spawalnicze podejmował przez całą dniówkę roboczą, czy też musiał mieć czas niezbędny na przygotowanie wykonywania tych prac. Ponadto specyfika pracy spawacza wymusza przerwy spowodowane technologią pracy, koniecznością wymiany elektrod, wykonywania czynności związanych z dokonywaniem zmiany natężenia prądu, a także przerwy techniczne spowodowane potrzebą ochłodzenia spawanych elementów. Nie jest zatem możliwe spawanie ciągle w czasie całego dnia pracy. Sąd Okręgowy nie wyjaśnił pojawiających się w tym zakresie wątpliwości. Skarżący stwierdził również, że uwidocznione w jego angażach stanowiska pracy ślusarz i spawacz uzupełniają się wzajemnie się. Wskazał również na okresy, w których

pobierał dodatek za wykonywanie pracy w warunkach szkodliwych, które choć zostały przez Sąd I instancji zauważone, to kwestia ta nie została w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku należycie rozważona.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja wnioskodawcy nie jest uzasadniona.

Przedmiot sporu w niniejszej sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy okres pracy wnioskodawcy świadczonej w ramach zatrudnienia w Gminnej Spółdzielni (...) w J. od 1 kwietnia 1982 roku do 14 lipca 1987 roku podlega zaliczeniu do okresu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, prowadzącej do nabycia prawa do emerytury na podstawie art.184 w zw. z art. 32 powołanej wyżej ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zgodnie z treścią wskazanej powyżej regulacji wiek emerytalny oraz rodzaje prac lub stanowisk i warunki uprawniające do świadczenia emerytalnego z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, a zatem na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przy uwzględnieniu (pośilkowym) wydanych na jego podstawie przepisów resortowych. Zasadnicze znaczenie z punktu widzenia nabycia prawa do emerytury w obniżonym w stosunku do powszechnie obowiązującego wieku emerytalnym mają wykazy prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zamieszczone w załącznikach do ww. rozporządzenia.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji przeprowadził wyczerpujące postępowanie dowodowe, właściwie ocenił całokształt zgromadzonego materiału dowodowego, nie wykraczając poza granice swobodnej oceny dowodów określone w art. 233 k.p.c., co pozwoliło na poczynienie prawidłowych ustaleń faktycznych dotyczących charakteru pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w spornym okresie czasu. Nie ma racji skarżący wskazując na potrzebę uzupełnienia postępowania dowodowego poprzez dopuszczenie dowodu z opinii biegłego ds. BHP na okoliczność specyfiki pracy spawacza, tzn. ile czasu pracy spawacz w praktyce poświęca na czynność spawania i czy z przyczyn technicznych jest możliwe ciągle spawanie w trakcie całego dnia pracy. W świetle zasad wiedzy powszechnej i doświadczenia życiowego nie budzi wątpliwości fakt, iż obowiązki pracownicze na stanowisku spawacza nie ograniczają się wyłącznie do wykonywania czynności podlegających na spawaniu, gdyż obejmują szereg prac przygotowujących proces spawania, czy też prowadzących do jego zakończenia z wpływem dniówki roboczej, przy czym wszystkie te prace bezpośrednio związane z czynnościami spawalniczymi stanowią pracę świadczoną w szczególnych warunkach, ujętą w wykazie A stanowiącego załącznik do ww. rozporządzenia w dziale XIV, pod pozycją 12. W realiach rozpatrywanej sprawy wszelkie zagadnienia związane z rodzajem podejmowanych przez wnioskodawcę w spornym okresie zatrudnienia obowiązków pracowniczych zostały należycie wyjaśnione zarówno na podstawie znajdujących się w aktach osobowych dokumentów, jak i w oparciu i zeznania przesłuchanych przez Sąd Okręgowy świadków, wskazanych przez skarżącego w odwołaniu od decyzji organu rentowego. Przeprowadzenie wnioskowanego w uzupełnieniu apelacji dowodu z opinii biegłego jest zbędne z punktu widzenia ustalenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Ze zgromadzonych w aktach osobowych wnioskodawcy dokumentów wynika, iż w spornym okresie czasu był on zatrudniony jako ślusarz – mechanik. Pomimo ukończonego w 1982 roku podstawowego kursu spawania elektrycznego nie został przeszerogowany na stanowisko spawacza. Zeznania przesłuchanych w toku postępowania przed Sądem I instancji świadków również nie pozwalają na sformułowanie wniosku, iż skarżący po ukończeniu kursu spawania w okresie od 1 kwietnia 1982 roku do 14 lipca 1987 roku w pełnym wymiarze czasu pracy świadczył stale i w pełnym wymiarze pracę przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowo wodorowym, wymienioną w dziale XIV, pod pozycją 12 wykazu A stanowiącego załącznik do powołanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Żaden ze świadków nie potwierdził wykonywania przez wnioskodawcę w pełnym wymiarze czasu pracy czynności związanych bezpośrednio z pracami spawalniczymi. Treść ich zeznań prowadzi do wniosku, iż w ramach powierzonych w spornym okresie zatrudnienia obowiązków skarżący

zajmował się wprawdzie spawaniem, niemniej jednak czynności te nie wyczerpywały wykonywanych przez niego czynności pracowniczych, które podlegały także na podejmowaniu prac ślusarskich, na przykład przy skręcaniu regałów (zeznania świadka M. B., k. 23 v – 24 a.s.), cięciu metalu palnikami lub piłą mechaniczną (zeznania świadka Z. H., k. 24), jak również na pracach załadunkowych (zeznania świadka M. B., k. 23 v – 24 a.s.). Świadkowie stanowczo stwierdzili, iż prace spawalnicze wnioskodawca wykonywał średnio przez 4 do 6 godzin dziennie. Depozycje skarżącego, iż w trakcie dniówki roboczej spawał średnio 7 godzin dziennie, są odosobnione. Warto przy tym zauważyć, że nawet sam wnioskodawca słuchany w postępowaniu pierwszoinstancyjnym potwierdził, iż w ramach powierzonych obowiązków podejmował nie tylko czynności podlegające na spawaniu i przygotowaniu materiału do spawania, ale także prace ślusarskie związane z mierzeniem elementów, rozrysowywaniem ich na papierze, skręcaniem regałów (zeznania wnioskodawcy k. 25 a.s.).

W tych uwarunkowaniach faktycznych należy podzielić konstatację Sądu Okręgowego, iż praca świadczona przez wnioskodawcę w spornym okresie zatrudnienia w Gminnej Spółdzielni (...) w J. od 1 kwietnia 1982 roku do 14 lipca 1987 roku nie może zostać zakwalifikowana jako praca wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowo wodorowym, uznana za pracę wykonywaną w szczególnych warunkach w dziale XIV, pod pozycją 12 wykazu A stanowiącego załącznik do ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku. Sąd Apelacyjny nie traci z pola widzenia okoliczności, iż w trakcie podejmowanych czynności służbowych skarżący był narażony na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia związanych z podejmowaniem prac spawalniczych, jednakże związana z tym uciążliwość nie dotyczyła pełnego wymiaru świadczonej przez niego pracy, a tylko przy obciążeniu działaniem szkodliwych substancji w pełnym wymiarze czasu pracy dane zatrudnienie może być uznane za okres pracy wykonywanej w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 powołanej wyżej ustawy, uprawniającej do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

W oparciu o prawidłowe ustalenia faktyczne dotyczące charakteru świadczonej przez wnioskodawcę pracy trafnie Sąd I instancji przyjął, że w niniejszej sprawie nie zostały spełnione wszystkie przesłanki nabycia przez niego prawa do emerytury. Przeprowadzone postępowanie dowodowe nie pozwala na wyprowadzenie wniosku, iż skarżący legitymuje się 15 – letnim okresem wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Zasadności zaprezentowanego w zaskarżonym wyroku stanowiska nie podważa dołączone do uzupełnienia apelacji zaświadczenie z dnia 8 lutego 2012 roku. Po pierwsze nie poświadczą ono żadnej nowej, nieuwzględnionej w postępowaniu pierwszoinstancyjnym okoliczności, gdyż znajduje się ono w aktach osobowych wnioskodawcy, dopuszczonych przez Sąd Okręgowy w poczet materiału dowodowego. Po drugie przedmiotowy dokument potwierdza jedynie okresy pobierania przez skarżącego dodatku za pracę w „warunkach szkodliwych dla zdrowia”, które nie są pojęciem tożsamym z „warunkami szczególnymi” uprawniającymi do nabycia prawa do wcześniejszej emerytury. Po trzecie, w zaświadczeniu jako okresy pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia wymieniono także okresy poprzedzające ukończenie przez wnioskodawcę podstawowego kursu spawania elektrycznego, to jest grudzień 1980 roku oraz miesiące od stycznia do marca 1981 roku, co nie daje podstaw do wysunięcia konkluzji, iż pobieranie dodatku do wynagrodzenia za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia było związane tylko i wyłącznie z wykonywaniem prac spawalniczych.

Reasumując Sąd II instancji podzielił dokonane przez Sąd Okręgowy ustalenia faktyczne oraz przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku argumentację prawną i uznał, że wnioskodawca nie wykazał 15 – letniego okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach, prowadzącego do nabycia prawa do emerytury na podstawie art.184 w zw. z art. 32 powołanej wyżej ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Wbrew zarzutom apelacji, Sąd I instancji rozważając zasadność zgłoszonego przez wnioskodawcę żądania nie dopuścił się sygnalizowanego przez skarżącego naruszenia prawa materialnego, właściwie interpretując prawidłowo przytoczone regulacje prawne.

W tym stanie rzeczy, nie znajdując podstaw do uwzględnienia apelacji, na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł, jak w sentencji.